

Ірина М. Білецька, Ірина А. Гнатенко, Дмитро В. Хлинін

ІНСТРУМЕНТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЯМИ В ЕНЕРГЕТИЧНИХ КОМПАНІЯХ

У статті досліджено сучасні інструменти стратегічного управління, що використовуються енергетичними компаніями для реалізації трансформаційних змін в умовах енергетичного переходу та глобальної цифровізації. Обґрунтовано, що складність викликів, пов'язаних із децентралізацією енергетичних систем, декарбонізацією та діджиталізацією, вимагає нових підходів до стратегічного планування й реалізації змін. Розглянуто роль сценарного планування, стратегічних карт, індикаторних систем та адаптивного менеджменту в управлінні трансформаціями. Представлено аналітичні таблиці, що відображають порівняння традиційних та сучасних інструментів стратегічного управління, а також основні функціональні особливості ключових інструментів у сфері енергетики.

В результаті, стратегія перестає бути декларативним документом і трансформується в ефективний інструмент управління. Особливу увагу слід приділити ролі цифрових інструментів у стратегічному управлінні енергетичними компаніями. Використання цифрових аналітичних панелей та інтеграція стратегічних показників з оперативними даними дозволяє значно підвищити прозорість управління та швидкість прийняття рішень. Це критично важливо в умовах високої волатильності енергетичного ринку, регуляторної нестабільності та зростання вимог до екологічної відповідальності бізнесу. Водночас, цифровізація стратегічного управління висуває нові вимоги до компетенцій управлінського персоналу, зокрема в галузі аналітики, системного мислення та роботи з великими масивами даних.

Підсумовуючи результати дослідження, можна констатувати, що інструменти стратегічного управління трансформацією є ключовим фактором забезпечення стійкості, конкурентоспроможності та довгострокового розвитку енергетичних компаній. Їх ефективне застосування дозволяє знизити стратегічні ризики, підвищити узгодженість управлінських рішень та забезпечити адаптацію компаній до динамічних змін зовнішнього середовища. Подальший розвиток стратегічних інструментів в енергетичному секторі має бути пов'язаний з поглибленням цифрової інтеграції, розвитком підходів прогнозного моделювання та формуванням управлінської культури, орієнтованої на інновації та сталий розвиток.

Ключові слова: стратегічне управління, трансформації, енергетичні компанії, сценарне планування, стратегічна карта, інструменти управління, цифровізація, адаптивність.